

4. Скрипник А. Вплив валютно-курсової політики на інфляційні процеси в Україні / А. Скрипник, Г. Варваренко // Вісник НБУ. – 2007. – № 1. – С. 40 – 48.

Ольга БОРИСЕНКО

*д.держ.упр., професор кафедри публічного управління та митного адміністрування
Університету митної справи та фінансів*

Владислав БОГОСЛАВЕЦЬ

магістрант Університету митної справи та фінансів

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МИТНИХ ФОРМАЛЬНОСТЕЙ У РАЗІ ПІДТВЕРДЖЕННЯ ФАКТУ ВТРАТИ ТОВАРІВ УНАСЛІДОК АВАРІЇ АБО ДІЇ ОБСТАВИН НЕПЕРЕБОРНОЇ СИЛИ

Умови перевезення товарів за книжкою МДП регламентується Митною конвенцією про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП 1975 року (далі Конвенція МДП). Механізм застосування Конвенції МДП деталізовано в Порядку реалізації Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП, затвердженого наказом Державної митної служби України від 20.11.2017 № 953 (далі Порядок).

Відповідно до Порядку при отриманні митницею відправлення з ЄАІС Держмитслужби України та митниці призначення інформації про ненадходження товарів в митницю призначення митниця відправлення роздруковує з ЄАІС Держмитслужби України витяг із реєстру товарів, для яких вичерпано строк доставки, визначений законодавством України. У витягу, роздрукованому та належним чином завіреному митницею відправлення, повинні міститись відомості про ненадходження конкретного товару в митницю призначення. На підставі цього витягу митниця надсилає держателю книжки МДП та гарантійному об'єднанню Повідомлення про порушення умов перевезення товарів при виконанні операції МДП (далі Повідомлення), завірену відповідно до вимог законодавства копію відривного листка № 1 книжки МДП, який зберігається в митниці відправлення, та копію протоколу про порушення митних правил, складеного митним органом, що виявив недоставку товару в митницю призначення.

З метою встановлення наявності правопорушення в діях перевізника підрозділом боротьби з митними правопорушеннями розглядаються документи та у випадку, якщо відповідно до статті 460 Митного кодексу України вчинення порушень митних правил, передбачених статтею 470 цього Кодексу сталося внаслідок аварії, дії обставин непереборної сили або протиправних дій третіх осіб, що підтверджується відповідними

документами, не тягне за собою адміністративної відповідальності, передбаченої цим Кодексом, а це в свою чергу, виключає складання протоколу про порушення митних правил відносно перевізника.

Розділом VIII Порядку виконання митних формальностей відповідно до заявленого митного режиму, затвердженого наказом Мінфіну від 31.05.2012 року за № 657, врегульовані правовідносини підтвердження факту втрати товарів унаслідок аварії або дії обставин непереборної сили. Також положення цього розділу застосовуються у випадках, коли Кодексом або іншими актами законодавства України з питань державної митної справи передбачено надання митному органу документального підтвердження факту аварії чи дії обставин непереборної сили. Пункт 2 цього розділу роз'яснює, в якому значенні вживаються відповідні терміни. Зокрема, зазначено, що обставини непереборної сили - надзвичайні та невідворотні події, що виникли незалежно від волі особи, зокрема стихійне лихо (землетрус, пожежа, повінь, зсув тощо), сезонне природне явище (замерзання моря, проток, портів; ожеледиця тощо), введення воєнного чи надзвичайного стану, страйк, громадянські безпорядки, злочинні дії третіх осіб, прийняття рішень законодавчого або нормативно-правового характеру, обов'язкових для особи, закриття шляхів, проток, каналів, перевалів та інші надзвичайні та невідворотні за таких умов події. Факт аварії чи дії обставин непереборної сили - часткове чи повне пошкодження (зіпсуття, знищення, втрата тощо) товарів чи транспортних засобів, що перебувають під митним контролем, або позбавлення можливості виконання відповідною особою передбачених законодавством України з питань державної митної справи або встановлених відповідним митним органом України вимог щодо вчинення відповідних дій з товарами, транспортними засобами, що перебувають під митним контролем.

Пункт 3 наведеного Порядку передбачає, що залежно від характеру аварії чи обставин непереборної сили документи, що підтверджують їх наявність і тривалість дії, можуть видаватися державними органами, місцевими органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування, іншими спеціально вповноваженими на це державними органами, а також уповноваженими на це підприємствами, установами та організаціями відповідно до їх компетенції. Вказаний нормативний акт надає можливість відповідній особі на підтвердження факту втрати товарів унаслідок дії обставин непереборної сили надавати митному органу документи, що видані державними органами відповідно до їх компетенції.

Таким чином, якщо не доведено вини перевізника у ДТП або умисному сприянні (з його боку) викраденню товарів, в подібних випадках практично неможливо стягнути платежі за втрачений товар. Іноді необхідно звертатися до податкових та судових органів і вирішення проблеми затягується на роки.

На даний час митні органи (у випадку настання гарантійного випадку) повинні враховувати обставини події, що призвела до втрати товару, вимагати підтверджуючі документи. Було б більш правильно встановити відповідальність гаранта або перевізника та стягувати з них борг перед держбюджетом у безспірному порядку в найкоротші терміни. А потім гарант (а не державний орган) самостійно вживає заходи та відшкодовує кошти з винної особи.

Ольга БОРИСЕНКО

*д.держ.упр., професор кафедри публічного управління та митного адміністрування
Університету митної справи та фінансів*

Максим БОРОДКІН

магістрант Університету митної справи та фінансів

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ВЖИВАНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ ПРИ ЇХ ВВЕЗЕННІ НА МИТНУ ТЕРИТОРІЮ УКРАЇНИ

Особливості митного оформлення товарів за товарними позиціями 8701 – 8707, 8711, 8716 згідно з УКТ ЗЕД, які підлягають державній реєстрації та ввозяться громадянами на митну територію України для вільного обігу, визначені статтею 377 Кодексу, відповідно до якої такі товари оподатковуються ввізним митом за повними ставками Митного тарифу України встановленого Законом України «Про Митний тариф України» від 19 вересня 2013 року № 584-VII, чинними на день подання митної декларації, що відповідає міжнародним зобов'язанням України щодо вступу до Світової організації торгівлі, акцизним податком і податком на додану вартість за ставками, встановленими Податковим кодексом України. Податок на додану вартість нараховуються та сплачується відповідно до підпункту в) пункту 185.1 статті 185 Податкового кодексу України за ставкою, чинною на день подання митної декларації, та з урахуванням положень статті 191 Податкового кодексу України. Акцизний податок нараховується та сплачується відповідно до підпунктів 213.1.3 пункту 213.1 статті 213 Податкового кодексу України з товарів та за ставками, визначеними у статті 215 Податкового кодексу України, чинними на день подання митної декларації.

Крім цього, Законом України від 31 травня 2016 року № 1389-VIII «Про внесення зміни до підрозділу 5 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо стимулювання розвитку ринку вживаних транспортних засобів» (далі - Закон) тимчасово, до 31 грудня 2018 року, встановлені знижені ставки акцизного податку на транспортні

засоби, що були у використанні. При цьому цим законом передбачено, що знижені ставки акцизного податку не застосовуються для легкових автомобілів, якщо вони:

– мають походження з країни, визнаної державою-окупантом згідно із законом України та/або визнаної державою-агресором по відношенню до України згідно із законодавством, або ввозяться з території такої держави-окупанта (агресора) та/або з окупованої території України, визначеної такою згідно із законом України;

– вироблені до 1 січня 2010 року;

– ввозяться на митну територію України особою для власного використання або на користь інших осіб за договорами купівлі-продажу, міни, поставки, дарування, комісії, доручення, поруки, інших господарських та цивільно-правових договорів або за рішенням суду в кількості понад один легковий автомобіль протягом календарного року.

У разі відчуження протягом 365 днів з дня реєстрації транспортних засобів, при ввезенні яких були застосовані знижені ставки акцизного податку, платник податку зобов'язаний сплатити акцизний податок за такі транспортні засоби за ставками, встановленими статтею 215 Податкового кодексу України.

Тимчасове ввезення на митну територію України транспортних засобів особистого користування дозволяється здійснювати на строк до одного року. Обов'язковою умовою допуску зазначених транспортних засобів до тимчасового ввезення на митну територію України є реєстрація цих транспортних засобів в уповноважених органах іноземних держав.

Транспортні засоби особистого користування, що тимчасово ввозяться нерезидентами на митну територію України, а також пальне, що міститься у звичайних баках таких транспортних засобів, встановлених заводом-виробником, не підлягають письмовому декларуванню та звільняються від подання документів, що видаються державними органами для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються громадянами через митний кордон України. Тимчасово ввезені транспортні засоби особистого користування можуть використовуватися на митній території України виключно тими громадянами, які ввезли їх в Україну, для їх особистих потреб, не можуть використовуватися для цілей підприємницької діяльності в Україні, бути розкомплектовані, а також відчужені чи передані у володіння, користування або розпорядження іншим особам.

Тимчасово ввезені транспортні засоби особистого користування повинні бути вивезені за межі митної території України з дотриманням строків, установлених відповідно до вимог Кодексу, або поміщені у митні режими відмови на користь держави, знищення або руйнування чи можуть бути оформлені для вільного обігу на митній території України